

पाठ्यक्रमविभाजनम् - SPLIT UP SYLLABUS [2022 - 2023] SOE					
कक्षा - अष्टमी [CLASS - VIII] विषय: - संस्कृतम् [SUBJECT - SANSKRIT]					
Month	Week	क्र.स.	रुचिरा प्रथमो भागः	व्याकरणांशः	कालांशः
May (17 days) & June (16 days)		1	प्रथमः पाठः सुभाषितानि	पदच्छेदः । अन्वयः । कर्तृ-कर्म-क्रियापादानाम् अवबोधः । प्रश्ननिर्माणम् । सन्धिज्ञानम् । किं शब्दस्य त्रिषु लिङ्गेषु रूपाणि । संस्कृतसम्भाषणम् ।	6
July (25 days)	1st (6 days) & 2nd (4 days)	2	द्वितीयः पाठः बिलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता	पञ्चतन्त्रस्य विषये अवबोधः । प्रश्ननिर्माणम् । घटनाक्रमानुसारं लेखनम् । अव्ययप्रयोगेण । अव्ययप्रयोगेण कथापूरणम् । संस्कृतसम्भाषणम् ।	5
	2nd (2 days), 3rd (4 days), 4th (6 days) & 5th (3 days)	3	तृतीयः पाठः डिजीभारतम्	प्रश्ननिर्माणम् । विशेषण-विशेष्यज्ञानम् । सन्धिज्ञानम् । पदानां वाक्येषु प्रयोगः । चतुर्थीविभक्तेः प्रयोगः (उपपदविभक्तिः) । संस्कृतसम्भाषणम्	7
August (24 days)	1st (3 days) & 2nd (6 days) & 3rd (3 days)	4	चतुर्थः पाठः सदैव पुरतो निधेहि चरणम्	क्रियापदैः वाक्यपूरणम् । अव्ययप्रयोगः । विलोमपदज्ञानम् । लट्-लोट्-विधिलिङ्-लेकाररूपाणि (लकारपरिवर्तनम्) । संस्कृतसम्भाषणम् । अपठित-अवबोधनम् ।	6
	3rd (2 days) 4th (5 days) & 5th (5 days)	5	पञ्चमः पाठः कण्टकेनैव कण्टकम्	प्रश्ननिर्माणम् । कथापूरणम् । ऋकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्दरूपाणि, मातृ-प्रभृतयः । तुमुन् प्रत्ययः । संस्कृतसम्भाषणम् ।	7
September (20 days)	1st (0 day) & 2nd (5 days) 3rd (5 days)	6	षष्ठः पाठः गृहं शून्यं सुतां विना	तृतीयाविभक्तिप्रयोगः । तत्समपदानां ज्ञानम् । विशेषण-विशेष्यपदज्ञानम् । विलोमपदज्ञानम् । प्रश्ननिर्माणम् । सन्धिज्ञानम् । संस्कृतसम्भाषणम् ।	6
	4th (3 days), 5th (6 days) & 6th (1 day)	7	सप्तमः पाठः भारतजनताहम्	पदच्छेदः । अन्वयः । सन्धिज्ञानम् । विशेषण-विशेष्यपदप्रयोगः । समानार्थकपदज्ञानम् । संस्कृतसम्भाषणम् ।	5
October (21 days)	1st (3 days) 2nd (3 days) 3rd (6 days) 4th (4 days)	8	अष्टमः पाठः संसारसागरस्य नायकाः	प्रश्ननिर्माणम् । सन्धिज्ञानम् । प्रत्ययाः - तुमुन् क्त्वा ल्यप् च । उपपदविभक्तिः - द्वितीया तृतीया च । संस्कृतसम्भाषणम् । रचनात्मकं कार्यम् - चित्रं दृष्ट्वा संस्कृतवाक्यनिर्माणम् ।	8
	4th (2 days) 5th (3 days)	9		पुनरावृत्तिः ।	3
November (21 days)	1st (1 day) & 2nd (4 days) 3rd (5 days) 4th (2 days)	10	नवमः पाठः सप्तभगिन्यः	प्रश्ननिर्माणम् । तदभवपदानां ज्ञानम् । विशेषण-विशेष्यप्रयोगः । संस्कृतसम्भाषणम् । सन्धिः (परिशिष्टम्) ।	6
	4th (4 days) & 5th (5 days)	11	दशमः पाठः नीतिनवनीतम्	पदच्छेदः । अन्वयः । प्रश्ननिर्माणम् । पदानि प्रयुज्य वाक्यनिर्माणम् । उचितपदानि चित्वा वाक्यपूरणम् । अव्ययप्रयोगः । संस्कृतसंभाषणम् ।	5
December (19 days)	1st (0 day), 2nd (6 days), 3rd (6 days) & 4th (2 days)	12	एकादशः पाठः सावित्री बाई फुले	प्रश्ननिर्माणम् । पदानि प्रयुज्य वाक्यनिर्माणम् । समानार्थकपदचयनम् । पदपरिचयः । लकारपरिवर्तनम् । संस्कृतसम्भाषणम् । सप्तविभक्तीनां प्रयोगज्ञानम् ।	7
	4th (4 days) 5th (2 days) & 6th (0 day))	13	द्वादशः पाठः कः रक्षति कः रक्षितः	प्रश्ननिर्माणम् । सन्धिज्ञानम् । विशेषण-विशेष्यप्रयोगः । घटनाक्रमानुसारं लेखनम् । संस्कृतसम्भाषणम् ।	3
January (19 days)	1st (0 day) & 2nd (4 days)	14	द्वादशः पाठः कः रक्षति कः रक्षितः	प्रश्ननिर्माणम् । सन्धिज्ञानम् । विशेषण-विशेष्यप्रयोगः । घटनाक्रमानुसारं लेखनम् । संस्कृतसम्भाषणम् ।	2
	2nd (2 days) & 3rd (3 days)	15	त्रयोदशः पाठः क्षितौ राजते भारतस्वर्णभूमिः	पुनरावृत्तिः	2
February (20 days)	3rd (3 days), 4th (5 days) 5th (2 days)	16	चतुर्दशः पाठः आर्यभट्टः	पदच्छेदः । अन्वयः । चित्रवर्णनम् । समानार्थकपदचयनम् । संस्कृतसम्भाषणम् ।	4
	1st (1 day) & 2nd (6 days)	17		प्रश्ननिर्माणम् । सन्धिज्ञानम् । समानार्थक-विलोमपदानां ज्ञानम् । संस्कृतसम्भाषणम् । रचनात्मकं कार्यम् - चित्रवर्णनम् । पदानि प्रयुज्य वाक्यनिर्माणम् ।	4
March (21 days)		17		सत्रान्त/वार्षिकपरीक्षायै पुनरावृत्तिः ।	11
Revision & Test till SA II (Total Working Days - 224 Days (Tentative))					